

---

# Obsah

Seznam použitých zkratk	8
1. Střední Evropa jako sociálněvědní téma	10
2. Výzkum regionů a střední Evropa	25
3. Střední a středovýchodní Evropa jako (geo)kulturní, (geo)politické a hospodářsko-rozvojové koncepty	40
4. Periodizace vývoje střední Evropy	61
4.1 Střední Evropa jako koncept před rokem 1789	61
4.2 Střední Evropa jako koncept v rámci „dlouhého“ 19. století	71
4.3 Střední Evropa mezi Německem a Ruskem/Sovětským svazem	88
5. Regionální spolupráce ve střední Evropě v komparativní evropské perspektivě	103
5.1 Regionální spolupráce v Evropské unii	105
5.1.1 Německo a Francie	108
5.1.2 Státy Beneluxu	109
5.1.3 Severská (a baltská) spolupráce	110
5.2 Středoevropské formáty regionální spolupráce po skončení studené války	111
5.2.1 Postkomunistické identity a státy Visegrádské skupiny	113
5.2.2 Zahraniční politika jako společný zájem a formát Visegrád plus	116

5.2.3	<i>Rakouské Regionální partnerství: návrat Habsburků?</i>	117
5.2.4	<i>Alternativní modely spolupráce: taktické aliance, tematické koalice a teritoriální strategie v rámci EU</i>	120
5.3	Otázky a problematické postoje ke středoevropské identitě	122
6.	<b>Čtvrtstoletí visegrádské spolupráce: kritická evaluace</b>	124
6.1	Dvacet pět let visegrádské spolupráce: tři fáze a smíšená bilance	126
6.2	Případová studie: energetická politika	130
6.3	Členské země a jejich zahraničněpolitické priority a evropské postoje	132
6.3.1	<i>Polsko</i>	133
6.3.2	<i>Česká republika</i>	137
6.3.3	<i>Slovensko</i>	139
6.3.4	<i>Maďarsko</i>	141
6.4	Závěr a rekapitulace	144
6.4.1	<i>K hledání rozhodnutí v rámci EU</i>	144
6.4.2	<i>Specifika a poznávací znamení visegrádské spolupráce</i>	145
6.4.3	<i>Výzvy</i>	147
6.4.4	<i>Výhled</i>	148
7.	<b>Visegrádská skupina a Chorvatsko: vzorové modely pro integraci západního Balkánu do Evropské unie?</b>	150
7.1	Od EU-28 k EU-35?	151
7.2	Proč rozšíření? Teoretická východiska	154
7.3	Současná politika rozšiřování a její výzvy	156
7.4	Visegrádská skupina a rozšiřování EU	158
7.4.1	<i>Visegrádská skupina a na rozšíření orientované Chorvatsko</i>	160
7.4.2	<i>Visegrádské země jako vzor pro západní Balkán?</i>	162
7.4.3	<i>Visegrádská skupina a širě pojatý středoevropský prostor: oživení regionálních formátů</i>	166

7.5	Politika rozšiřování a Bosna a Hercegovina: pozice Visegrádské skupiny a dalších regionálních partnerů	167
7.5.1	<i>Bosna a Hercegovina a role mezinárodního společenství</i>	168
7.5.2	<i>Západ jako aktér v Bosně a Hercegovině: rozštěpení mezi dvěma strategiemi</i>	170
7.5.3	<i>Role zemí Visegrádské skupiny v Bosně a Hercegovině</i>	172
7.5.4	<i>Regionální partneři visegrádských států a role Chorvatska</i>	174
7.5.5	<i>Bosna a Hercegovina, Západ a další externí aktéři: konkurenční situace</i>	177
7.6	Shrnutí a závěry	179
8.	<b>Možnosti střední Evropy stát se makroregionem: stimuly a překážky</b>	182
8.1	Od podunajské spolupráce ke Strategii EU pro Podunají	182
8.2	Proč vytvářet unijní makroregion v Podunají? Teoretická reflexe	184
8.3	EUSDR a teritoriální koheze: od národních k evropskému přístupu	187
8.4	Legitimita vládnutí: národní vlády a evropské vládnutí	189
8.5	Agendy střeoevropských členských zemí: vylepšení skrze makroregionální formát?	191
8.6	Evropa makroregionů v záběhu: typologie	193
9.	<b>Střední Evropa jako nestabilní a nedostatečně integrováný region</b>	198
9.1	Základní zjištění analýzy	199
9.2	Střední a středovýchodní Evropa v EU	211
	Summary	219
	Literatura	221
	Věcný rejstřík	239